

Kursplan

Gudstjänst och kyrkliga handlingar

Kurskod	FL07	Giltig fr o m	Höstterminen 2018
Fastställd	2019-06-13	Senast ändrad	2022-03-03

Kursen syftar till...

- att ge rum för personlig utveckling, fördjupade ämneskunskaper, träning av ledarkompetenser, yrkesträning och andligt formande på ett integrativt sätt.
- att studenten ska få kunskap om och utveckla sin reflektion kring gudstjänst och kyrkliga handlingar.

Kursen innehåller...

Kursen *Gudstjänst och kyrkliga handlingar* syftar till fördjupade ämneskunskaper inom ecklesiologi, liturgik och praktisk träning av yrkeskompetenser i relation till gudstjänsten och kyrkliga handlingar, samt till utveckling av ledarkompetenser, bearbetning av personlig utveckling och andligt formande på ett integrativt sätt.

I kursen ingår församlingsbaserade moment där studenten i en medveten process tränas i ledarskap i utbildningsförsamlingen och reflekterar över sin egen ledarprocess tillsammans med en mentor. De redskap som används för att ge stöd åt att växa som reflekterande praktiker består, vid sidan av mentorssamtalet, framför allt av terminsöverlåtelse, loggbok, andlig dagbok, livsbearbetande seminarier, teologisk reflektion och terminsreflektion.

Kursen kartlägger samtida frågor och erfarenhet i relation till församlingens gudstjänstliv. Med utgångspunkt i en bred ecklesiologisk reflektion bearbetas gudstjänstens teologi och praktik så som den visar sig i olika gudstjänstmoment samt specifika kyrkliga handlingar. Utifrån en ecklesiologisk ram, som studenten själv väljer efter eget intresse, bearbetas djupdimensioner av kursens olika moment i relation till gudstjänst och liturgi. Kursen avslutas med reflektioner kring samspel mellan gudstjänst och tradition i församlingsutveckling.

Delar av denna kurs motsvarar de ämnen och teman som finns i seminariekursen KM251R Teologi om kyrkliga handlingar (7,5hp) vid Örebro Teologiska Högskola (ÖTH). Studenten kan därmed genomföra och examinera sina kunskaper inom högskolan.

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad kunskap om olika ecklesiologiska modeller och dess konsekvenser för gudstjänst och liturgi
- visa förståelse för hur olika teologiska traditioner påverkat kyrklig praxis och vilka teologiska perspektiv detta ger för människors livstolkning

- visa fördjupad kunskap och teologisk förståelse av om handlingar i församlingen så som dop, nattvard, konfirmation, vigsel, barnvälsignelse och begravning
- visa ökad kunskap om musikens plats i gudstjänst och liturgi

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad förmåga att redogöra för och diskutera olika ecklesiologiska traditioner och vilka konsekvenser detta får för olika liturgiska frågor
- visa förmåga att självständigt bearbeta olika kyrkliga handlingar och moment i gudstjänsten i ett teologiskt perspektiv
- visa utvecklad ledarförmåga och yrkeskompetens utifrån de områden i terminsoverlåtelse och loggbok som berör gudstjänsten

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förståelse för relationen mellan teologiska övertygelser och kyrklig praxis (i kyrkliga handlingar såsom nattvard, griftetal, dop och förbön)
- visa förmåga att reflektera över hur olika ecklesiologiska utgångspunkter påverkar, utmanar eller konfronterar aktuella strömningar i församling och samhälle
- visa ett reflekterat förhållningssätt till frågor om frikyrklig gudstjänsttradition och gudstjänstsyn
- visa förmåga att relatera spiritualitet och församlingsutveckling till ecklesiologiska grundfrågor

Kursmoment och redovisning av kursen

- Deltagande i lektioner och litteraturseminarier
- Mentorssamtal
- Terminsoverlåtelse och terminsreflektion
- Loggboken används och studenten bearbetar, i samråd med mentor, två områden kopplade till kyrkliga handlingar under terminen. (2 x 400 ord)
- Studiebesök eller studiereseerfarenhet
- Deltagande i utvärdering av kursen
- PM: Arbete om kyrkliga handlingar (ingår även som examination i KM251R)
- Litteraturseminarier (ingår även som examination i KM251R)
- Hemtentamen (ingår även som examination i KM251R)

Kursutveckling

Vid kursens avslutning genomför studenterna en kursvärdering som sammanställs och kompletteras av kursansvarig lärare i en kursrapport som är tillgänglig för studentkåren. Sedan förra gången kursen gavs har följande förändringar genomförts: Förtydligande görs i instruktionen till PM:et. Undervisningen kring musiken i gudstjänsten flyttas till avdelningen för liturgik. Kurslitteraturen har skurits ner för att motsvara rekommenderat omfång.

Litteraturlista

Övergripande kursböcker

Davage, David. 2020. *Sju myter om lovsång, och vad Bibeln egentligen säger*. Umeå: David Media (150 s.)
 Fallberg Sundmark, Stina. 2018. *Kristen gudstjänst: en introduktion*. Skellefteå: Artos Norma. (Urval, ca. 260 s.)
 Hegertun, Terje. 2017. *The Spirit Driven Church: Signs of God's Graceful Presence*. Eugene: Pickwick Publications. (I urval, ca. 230 s.)

Kärkkäinen, Veli-Mätti. 2002. *An Introduction to Ecclesiology: Ecumenical, Historical and Global perspectives*. London: IVP Academic. (200 s)

Gudstjänstboken (2005), Pingst, EFK, SAM samt Baptist. (144 s)

Kyrkohandbok (2016), Ekumeniakyrkan. (256 s)

Handboksförslag (2016), Svenska kyrkan. (422 s)

Kompendium med artiklar (ca 300s), tillgängliggörs som pdf

Referenslitteratur

Albrecht, Daniel E. 1999. *Rites in the Spirit: A Ritual Approach to Pentecostal/Charismatic Spirituality*. Bloomsbury Academic. ISBN 1841270172.

Beskow, Per. 1999. "Från Filippos till Frank Mangs: ett historiskt och aktuellt perspektiv på evangelisten." *Evangelistens ämbete och nutida funktion*. Nordisk ekumenisk skriftserie, 30. Uppsala: Nordiska ekumeniska rådet, s. 16-27.

Brodd, Sven-Erik. 2003. "Kyrkan som kommunikativ gemenskap: om ecklesiologi och kyrkomusik." I: Björkstrand et al (red) *Theologica practica et musica sacra*. Festskrift till Karl-Johan Hansson. Skrifter I praktisk teologi vid Åbo Akademi 43. Åbo: Åbo akademi, s. 121-39.

Cavanaugh, William T. 2002. *Theopolitical Imagination: Discovering the Liturgy as a Political Act in an Age of Global Consumerism*. London: T & T Clark.

Cedersjö, Björn, och Sune Fahlgren. 1988. *Gudstjänsten. En gåva att upptäcka*. Örebro: Libris.

Chan, Simon. 2001. *Liturgical Theology*. Inter-Varsity Press. ISBN 978-0830827633 (200 s.)

Ellis, Christopher J. 2004. *Gathering: A Theology and Spirituality of Worship in Free Church Tradition*. London: SCM Press.

Fahlgren, Sune (red). 2019. *Hela livets kyrka: pastoral teologi för vigsel, begravning, dop och välsignelse*. Stockholm: Votum Gullers förlag. (s. 68-75, 108-158.)

Fahlgren, Sune. 1994. "Frikyrkligt gudstjänstliv – ett försök till historisk orientering." *I enhetens tecken: Gudstjänsttraditioner och gudstjänstens förnyelse i svenska kyrkor och samfund*. Redigerad av Fahlgren, Sune och Rune Klingert. Örebro, Libris. (s. 179–192)(läses i urval och tillgängliggörs på itslearning) (ca 30s)

Fahlgren, Sune. 2013. "Från blandad kör till lovsångsteam. Historiska och teologiska perspektiv på frikyrkliga sånggrupper". *Med skilda tungors ljud. Körsång och gudstjänstspråk. (Svensket Gudstjänstliv vol. 88)* (tillgängliggörs på itslearning), s. 23–76

Halldorf, Joel, Åsa Molin och Robert Eriksson. 2015 (red). *Söndag: gudstjänst i en ny tid*. Örebro: Libris. ISBN: 978-91-7387-415-1

Jones, Cheslyn m.fl. red. 1992. *The Study of Liturgy*. London: SPCK.

Modéus, Martin. 2005. *Mänsklig gudstjänst. Om gudstjänsten som relation och rit*. Stockholm: Verbum ISBN 9789152630549

Smith, James K.A. 2009. *Desiring the Kingdom: Worship, Worldview and Cultural Formation*. Grand Rapids: Baker Academic. ISBN 978-0-8010-3577-7

Volf, Miroslav och Dorothy Bass, red. 2002. *Practicing Theology: Beliefs and Practices in Christian Life*. Grand Rapids: Eerdmans, s. 228-42. ISBN: 0802849318

Referensverk kring teologi och praktiker (har historiska översikter):

Dyrness, William A., m.fl, red. 2008. *Global Dictionary of Theology*. Downers Grove: IVP Academic. ISBN: 978-0-8308-2454-0 (artiklar om dop, nattvard, vigsel, med mera).

Ellverson, Karl-Gunnar. 2003. *Handbok i liturgik*. Stockholm: Verbum.